

JAARVERSLAG 2014

STICHTING ONDERNEMERSFONDS UTRECHT

***Ondernemersfonds Utrecht; van geslaagde pilot
naar structurele voorziening.***

INHOUD

1. Inleiding
2. Bestedingen naar gebieden, activiteiten en bijdrage aan subsidiedoelen
3. Good governance
4. Wijzigingen in stichtingsbestuur en RvA
5. Tot slot

Bijlagen:

- Toekenningen naar subsidiedoelstelling
- Kaart met trekkingsgebieden 2014
- Good Governance stichting Ondernemersfonds Utrecht
- Good Governance Verklaring gebieden en handreiking aanbestedingsbeleid
- Conclusies en aanbevelingen evaluatie BBO en AEF onderzoek

1. Inleiding

2014 was het jaar van de verlenging. Veel werkzaamheden van de stichting stonden in het teken van deze verlenging. In het 1^e kwartaal is de evaluatie¹ onder alle OZB betalers en onder de trekkingsgerechtigden uitgevoerd. Bij de individuele OZB betalers bestaat een gemengd beeld, bij trekkingsgerechtigden een positief beeld. Op basis van de evaluatie heeft het Ondernemersfonds in mei 2014 een verzoek ingediend bij de gemeenteraad voor verlenging van de duur van het fonds tot 2020. Vlak voor de zomer is er aanvullend onderzoek² geweest naar het functioneren van het ondernemersfonds naar aanleiding van bestedingen in een drietal gebieden. De stichting heeft waar mogelijk de aanbevelingen uit de onderzoeken overgenomen en is een vervolgonderzoek gestart naar de juridische mogelijkheden om, indien middelen niet besteed zijn volgens de regels geldend binnen het fonds, eventueel tot terugvordering over te gaan. Met het overnemen van de aanbevelingen is meer balans gecreëerd tussen enerzijds dwingende regels en anderzijds passende handelingsvrijheid voor de trekkingsgebieden.

De gemeenteraad heeft op 18 december 2014 besloten het fonds te verlengen met vijf jaar. In de besluitvorming stond het principe van het ondernemersfonds niet ter discussie. De vraag was niet zo zeer of het fonds door zou gaan, maar veel meer hoe het fonds door zou gaan. Er zijn twee onderwerpen die in de politieke discussie uitvoerig aan bod zijn gekomen: de onderbesteding in het fonds en de positie van de gemeente in het fonds. Voor de onderbestedingsproblematiek (vooral uit 2012, het startjaar) heeft de stichting een werkwijze ontwikkeld die in overleg met de gemeente en met de trekkingsgerechtigden zal worden vastgesteld in 2015.

Het ondernemersfonds is opgericht met als doel om collectieve voorzieningen ook collectief te financieren. De stad kent op dit moment dan ook geen freeriders meer. Het door enkele politieke fracties gekozen standpunt om als gemeente niet meer te participeren in het fonds, druist hier tegen in. Wij stellen ons op het standpunt dat ook de gemeente, zoals iedere OZB betaler, deelnemer is aan het ondernemersfonds.

Wij verwachten dat met de verlenging van het fonds voor vijf jaar in de trekkingsgebieden meer aandacht zal zijn voor de langere termijn projecten en bestedingen die uiteindelijk de (economische) structuur van de stad zullen versterken. Het fonds ontwikkelt zich van succesvolle pilot naar structurele voorziening om het vestigingsklimaat van en in onze stad verder te verbeteren.

Bestuur Stichting Ondernemersfonds Utrecht

Hans de Leeuw (voorzitter met ingang van 18 maart 2015)

Ruut van Rossen (voorzitter ad interim tot en met 18 maart 2015/ secretaris)

Simon Fortuyn (penningmeester)

Robert Huiberts

Jan Willem van Dijk

¹ Bureau Beleids Onderzoek (BBO), Evaluatie OfU 2012-2014, in opdracht van de Raad van Advies.

² Andersson, Elffers Felix (AEF), Ruimte en regels. Verkennend onderzoek naar het functioneren van het Ondernemersfonds Utrecht. 18 juni 2014

2. Bestedingen naar activiteit en trekkingsgebied³

2.1 Bestedingen en toekenningen trekkingsgebieden

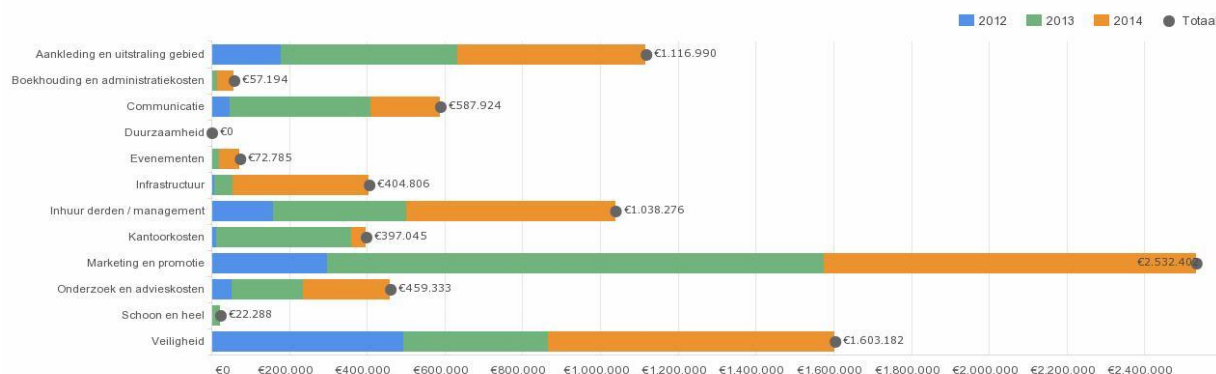
De bestedingen in 2014 zijn iets achter gebleven ten opzichte van 2013. Werd er in 2013 door de trekkingsgebieden nog een kleine 3.4 miljoen besteed, in 2014 was dat een kleine 3.1 miljoen euro. We wijten de daling vooral aan het feit dat 2014 het jaar van de verlenging is geweest. We weten dat trekkingsgebieden, vanwege de onzekerheid rondom de verlenging, voorzichtiger zijn geweest met bestedingen en gewacht hebben op duidelijkheid over de toekomst van het fonds. We verwachten dan ook voor 2015 hogere bestedingen. Men weet nu dat de tijdschorsing voor investeringen vijf jaar is, dat geeft meer zekerheid. Daarnaast verwachten we vanwege de Grand Depart van de Tour de France begin juli ook meer bestedingen in 2015.

Trekkingsrecht 2014	Bestedingen 2014	Restant 2014
€ 4.910.000,-	€ 3.095.000,-	€ 1.815.000,-

De toegekende bedragen in 2014 waren van hetzelfde niveau als in 2013; respectievelijk 4.0 miljoen en 3.9 miljoen.

2.2 Bestedingen naar type activiteit

In onderstaand figuur staan de bestedingen naar type activiteit weergegeven. Zoals ook in 2013 gaan de meeste bestedingen naar de categorie marketing en promotie. Verder zien we dat in 2014 het aandeel van de investeringen in veiligheid en de inzet/inhuur van derden vergeleken met 2013 is gegroeid. Ook de investeringen in infrastructuur (digitale infrastructuur) is groeiende. Hiermee lijkt er een verschuiving van de bestedingen van incidenteel en korte termijn naar meer strategisch en lange termijn plaats te vinden.

³ Voor de bestedingen van de stichting Ondernemersfonds Utrecht verwijzen wij naar de jaarrekening 2014

2.3 Uitgevoerde projecten en subsidiedoelen

In 2014 zijn 94 toekenningen gedaan aan in totaal 57 van de 77 trekkingsgebieden. De meeste toekenningen bevatten meerdere projecten. In de bijlage staan alle toekenningen vermeld met een korte toelichting als de toekenning meerdere projecten betreft en aan welke subsidiedoelstellingen de projecten een bijdrage hebben geleverd. De gefinancierde projecten dienen een bijdrage te leveren aan de volgende subsidiedoelstellingen⁴:

1. de economische vitaliteit van Utrecht;
2. de (fysiek) economische structuur;
3. versterking van de samenwerking tussen lokale ondernemers;
4. versterken van de verbanden en relaties tussen profitsector en de non-profit en not-for-profit sector;
5. financiële bijdrage van bestedingsvoorstellen uit alle trekkingsgebieden, waarbij er een relatie is tussen de OZB-opbrengst per gebied en de trekkingsrechten van de gebieden.

In de geest van het fonds zijn de subsidiedoelstellingen relatief ruim geformuleerd, zodat deze niet een al te grote beperking hebben op de bestedingsvrijheid. Deze ligt immers bij de ondernemers.

⁴ Zie subsidiebeschikking 2014 met kenmerk 13.094655

3. Good Governance

In het najaar van 2013 werden er voor het eerst vragen gesteld over mogelijk onrechtmatige bestedingen in trekkingsgebied Papendorp, ondermeer ten aanzien van middelen vanuit het Ondernemersfonds. Een eerste analyse van de aanvraag en de toekenning vanuit het ondernemersfonds leverden binnen de kaders van het ondernemersfonds geen onrechtmatige zaken op. Naar aanleiding van de casus Papendorp heeft de stichting Ondernemersfonds Utrecht alle trekkingsgebieden gescreend op mogelijke onrechtmatige bestedingen. Uit deze analyse kwamen nog eens twee gebieden, te weten Lage Weide en Businesseiland Utrecht (voorheen Kring Bedrijfsbelangen Kanaleneiland) naar voren, waarbij de gemeente twijfels had of de bestedingen voldeden aan de regels rondom het verstrekken van subsidies. Bij Lage Weide ging het om de vermenging van bestuurlijke en uitvoerende functies en bij Kanaleneiland ging het om het financieren van politieke uitingen. De eerste past niet binnen de regels van goed bestuur en de tweede past niet binnen de algemene subsidieverordening.

AEF heeft in zijn onderzoek geconstateerd dat het zoeken is naar een balans tussen regels die er voor zorgen dat alles ordentelijk verloopt en ruimte voor het karakter van het ondernemersfonds. De trekkingsgelden van het ondernemersfonds zijn in die zin ook niet als een standaard subsidie te beoordelen, maatwerk is geboden.

Aan de hand van het AEF rapport en de evaluatie van het ondernemersfonds heeft de stichting Ondernemersfonds Utrecht waar mogelijk de aanbevelingen⁵ overgenomen. Onderdeel hiervan is een good-governanceverklaring die alle gebieden, alvorens zij een aanvraag kunnen doen, dienen te ondertekenen en de handreiking aanbestedingen (bijgevoegd). Hiermee is de balans tussen regelkader en speelruimte op orde gebracht.

Naar aanleiding van signalen vanuit Papendorp over de vermenging van bestuurlijke functies en uitvoerende functies, loopt er momenteel nog een onderzoek naar de juridische mogelijkheden van terugvordering op de genoemde drie gebieden.

⁵ Zie bijlage

4. Wijzigingen in de organisatie

4.1 Stichtingsbestuur

De stichting Ondernemersfonds Utrecht kent ultimo 2014 de volgende onbezoldigde bestuursleden:

- Ruut van Rossen (voorzitter a.i. tot en met 18 maart 2015/ secretaris)
- Simon Fortuyn (penningmeester)
- Jan Willem van Dijk
- Robert Huiberts (in 2014 toegetreden tot het bestuur)
- Hans de Leeuw (voorzitter met ingang van 18 maart 2015. In 2014 toegetreden tot het bestuur)

Met de uitbreiding met twee bestuursleden is de bestuurscapaciteit afdoende geborgd. Door de groei van het fonds is de intensiteit van de bestuurstaken ook vergroot. Dit was zeker in 2014 het geval, met de genoemde evaluatie, onderzoeken en de besluitvorming rondom de verlenging van het ondernemersfonds.

4.2 Raad van Advies

De Raad van Advies van het ondernemersfonds komt circa vier keer per jaar bij elkaar en voorziet het bestuur gevraagd en ongevraagd van advies. Meestal gaat dit om strategische zaken zoals onderbesteding, evaluatie en inzet stichtingsbudget. De Raad van Advies kende in 2014 de volgende bezetting:

- Lucia Claus (directeur Stadsschouwburg)
- Bob van Dijk (hoofd Economische Zaken gemeente Utrecht)
- Wilco van Schaik (directeur FC Utrecht), afgetreden in 2014
- Rob van Appel (Regiodirecteur Movares), toegetreden in 2014
- Richard Kraan (partner PWC)
- Mia Amram (bestuurslid Centrummanagement Utrecht)
- Edward van Tuinen (hoofd vastgoed Mediq) toegetreden in 2014
- Nico Kooij (federatiemanager Kampong), toegetreden in 2014
- Hans de Leeuw (directeur Rova, exploitant Karwei/Gamma), afgetreden, bestuurslid OfU geworden in 2014
- Robert Huiberts (bestuurslid OVLRL), afgetreden, bestuurslid OfU geworden in 2014
- Arjan Konincks (bestuurslid Hart van de Straatweg)

In 2014 heeft de Raad van Advies over de volgende onderwerpen geadviseerd:

- Evaluatie Ondernemersfonds 2012-2014 (opdrachtgevende rol)
- Begroting stichting Ondernemersfonds 2014
- Advies organisatie stichting Ondernemersfonds Utrecht na 2014
- Verlengingsverzoek stichting Ondernemersfonds Utrecht
- Aanpak onderbesteding
- Begroting stichting Ondernemersfonds Utrecht 2015

5. Tot slot

Dit jaarverslag is een tekstuele aanvulling en toelichting op de jaarrekening, het verslag van de penningmeester en het accountantsverslag 2014. Inmiddels is kwartaal 1 van 2015 bijna afgesloten. Vanaf 2015 is de uitvoeringsorganisatie uitgebreid. Deze uitbreiding maakt mogelijk de volgende zaken intensiever op te pakken:

- Bestedingen stimuleren en faciliteren: door actiever gebieden te benaderen en organisaties te verbinden moeten er meer gebieden georganiseerd worden en het fonds gaan gebruiken. We zullen intensiever in deze gebieden communiceren over het ondernemersfonds.
- Een generieke oplossing uitwerken voor de onderbesteding.
- Professionalisering van de uitvoering: door de aangescherpte governance zullen we dichter op de uitvoering van projecten moeten zitten. Het bewaken van de de good governance kost meer capaciteit.
- Door de groei in het fonds neemt het aantal aanvragen, projecten en facturen toe. We zullen ook hierop onze capaciteit moeten aanpassen.

Dit verslag biedt een nadere toelichting op hetgeen de stichting Ondernemersfonds Utrecht doet en vooral hoe de stichting Ondernemersfonds Utrecht de werkzaamheden organiseert. Het bestuur is zijn te allen tijde bereid om dit verslag nader toe te lichten.

Met de genomen maatregelen in 2014, de versterkte organisatie, zowel besturend als uitvoerend en het feit dat er voor vijf jaar verder gebouwd kan worden aan een goed functionerend ondernemersfonds, zien wij de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Stichting Ondernemersfonds Utrecht